

Дитячі громадські організації у віртуальному просторі

Любов СОКОЛ, кандидат психологічних наук, с.н.с. Інституту проблем виховання НАПН України

Дитяча організація, власне кажучи, є формою виховного впливу на молоде покоління.

Науковці неодноразово наголошували на важливості її функціонування для становлення громадянськості, національної самосвідомості особистості, розвитку її творчого та особистісного потенціалу.

ПРИСУТНІСТЬ У КІБЕРПРОСТОРИ

У роботах науковців детально подано багатоглибкість виховних впливів та їх наслідків для становлення особистості та громадянина через діяльність дитячих організацій, тому вважатимемо засвідченим їхній визначний вплив на формування юного покоління.

Зануреність сучасних дітей та підлітків у мережу Інтернет давно є аксіомою, проте ресурси всесвітньої павутини дитячі громадські організації України майже не використовують.

Як свідчить моніторинг глобальної мережі Інтернет, котрий ми провели, дитячі громадські організації показано в кіберпросторі дуже невиразно. Пошуковий механізм Google на першій сторінці запиту «дитячі громадські організації» видає перелік організацій, сайти яких не оновлювали протягом останніх трьох років, і наразі невідомо про деталі їх функціонування.

Потрібно зауважити, що навіть у найповніше поданих у глобальній мережі дитячих громадських організацій, як-от: «Школа безпеки», «Екологічна варта», «Пласт», зворотний зв'язок з користувачем має застарілі технологічні форми або зовсім не функціонує.

У зв'язку із зазначеним розглянемо питання необхідності та доцільності використання можливостей інтернет-простору для забезпечення розвитку та перспективної діяльності організацій загалом і дитячих організацій зокрема.

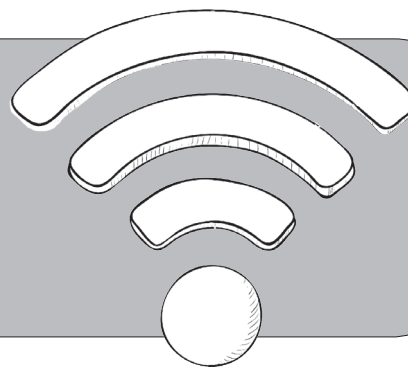
Така перспектива здається далекою для громадських дитячих об'єднань України, проте не через складність створення мереж, а через слабку інформованість керівників установ.

з кожним номером!

Як свідчить аналіз сучасних наукових досліджень, наразі відбувається створення глобальних стратегічних альянсів некомерційних та неурядових організацій у віртуальному просторі через формування їх міжнародних мереж.

Так, дослідження *Yang, Aimei* присвячено аналізу діяльності понад 500 екологічних міжнародних некомерційних та неурядових організацій (МНГО), які використовували веб-сайти для спілкування з широкою громадськістю в усьому світі та створення віртуальних зв'язків зі своїми стратегічними союзниками.

Використовуючи аналіз соціальних мереж і виявлення даних, це дослідження показало, що

такі громадські організації змогли залучити значну кількість відвідувачів із різних країн.

Окрім того, МНГО використовували власні гіперпосилання для створення глобально зв'язаної мережі. Спільна місія була важливим аспектом у стратегії побудови відносин між різними об'єднаннями.

До того ж значна кількість осередків створила взаємні гіперпосилання з іншими.

ІНТЕРНЕТ ДЛЯ СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ РОЗВИТКУ

Чимало вчених помітило потенціал Інтернету для формування стратегії і тактики розвитку організацій. Дослідження документально підтверджують, як активісти всього світу використовують онлайнві засоби масової інформації для спілкування із громадськістю, мобілізації колективних дій, впливу на органи влади, ЗМІ, протидії корупції та зловживанням будь-яких осіб.

Такі тенденції, як наголошують автори, впливають на розвиток світового громадянського суспільства і мають важливі наслідки для глобальних суспільних справ. Деякі вчені навіть оперують поняттям глобальної громадськості, наприклад, у контексті залучення особистості до справ захисту довкілля та екології на всій планеті.

Дослідники визначають, що веб-сайти є важливими платформами, за допомогою яких їхні представники можуть спілкуватися та надавати інформацію відвідувачам.

Гіперпосилання між такими веб-сайтами розглядають як свідчення побудови віртуальних відносин. Гіперпосилання дають змогу представникам об'єднань залучати до власних справ інших однодумців та збільшувати

видимість веб-сайтів таких груп (*Shumate and Lipp*).

Виховна місія переважної більшості дитячих громадських організацій України ґрунтується на залученні їх учасників до системи загальнолюдських цінностей, як-от: охорона та дбайливе ставлення до довкілля, повага та партнерське ставлення до іншого, толерантність у взаєминах тощо.

Транснаціональний характер таких виховних пріоритетів дає можливість організаціям, об'єднаним проблемами дитячого розвитку, скористатися практиками публічних зв'язків у мережі Інтернет, створити віртуальні відносини між активістами дитячих об'єднань по всьому світу та побудувати взаємну мережу.

Спроби створити транснаціональну мережу недержавних і некомерційних громадських організацій екологічного напрямку здійснено в дослідженні *Yang, Aimei*, внаслідок проведення якого активісти руху за охорону навколишнього середовища завдяки створенню вихідних гіперпосилань залучили мільйони відвідувачів на власні веб-сайти.

Формуємо освіту

Отже, охоплюючи дедалі більше людей, такі організації отримали безпрецедентну можливість формувати громадську думку, привертати увагу до певних подій чи фактів і, зумов-

люючи соціальні зміни, впливати на подальший розвиток подій. Також їм вдалося мобілізувати ресурси на забезпечення освіти та інформації.

ВЕБ-РЕСУРС ОРГАНІЗАЦІЇ

Використовуючи потужні інтернет-сканери для аналізу даних, як-от: *LexiURL Searcher* та *Alexa Rank Traffic Rank*, дослідники дійшли висновку, що наявність системи гіперпосилань на веб-ресурси організації робить їх потужними платформами для побудови різних типів публічних стратегій та відносин (Тейлор та співавтор.).

Використання системи гіперпосилань полегшує внутрішню та зовнішню комунікацію активістських груп, допомагає активістам організовувати колективні дії та розширює зв'язки між ними.

Хендерсон (*Henderson A.*) стверджує, що віртуальні мережі активістів також можуть сприяти їхній структурній ідентичності. Дальші дослідження показують, що побудова головної мережі гіперпосилання може принести користь сайтам активістів (*Yang*).

Гіперпосилання є одним із основних будівельних блоків Інтернету, і вони допомагають під'єднувати веб-сайти та сторінки. Гіперпосилання також спрямовують інтернет-навігацію користувачів Інтернету (*Park and Thelwall, Shumate and Lipp*).

Крім того, кількість гіперпосилань, отриманих веб-сайтом, впливає на можливість по-

шуку сайту. Це пов'язано з тим, що потужні пошукові системи часто використовують кількість покликань, яку такий сайт може отримати як ключовий показник репутації, і відповідно його класифікувати.

Веб-сайти з вищим рейтингом можуть легше знайти мільйони користувачів пошукової системи.

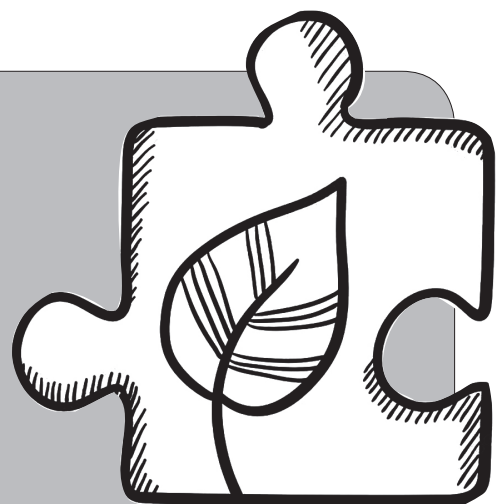
Окрім того, *Shumate* та *Lipp* концептували гіперпосилання мереж як «набір міжорганізаційних зв'язків, які дають змогу членам і не членам досягти однорідного набору однодумців організації для посилення видимості цілей мережі».

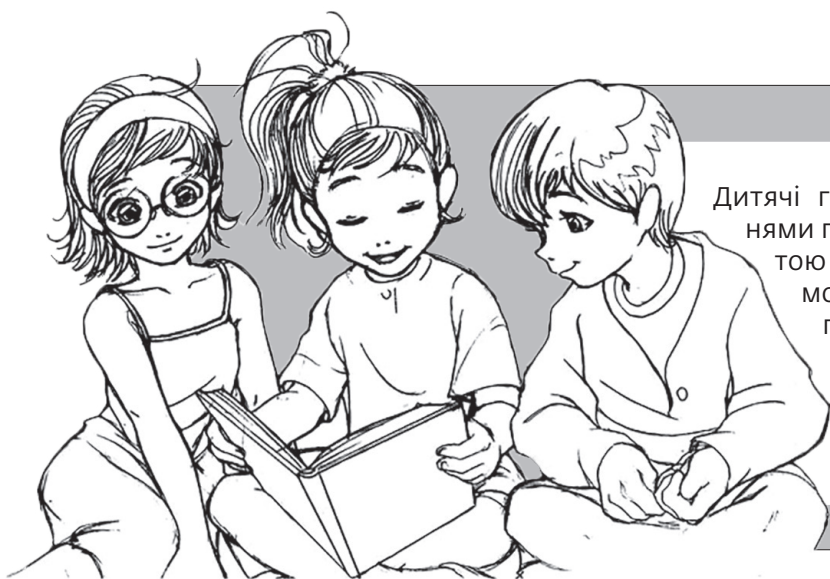
Отже, роблячи висновки, ми можемо наголосити, що веб-сайти є потенційно потужними ресурсами для дитячих громадських організацій, які дають змогу формувати громадську думку, залучати значну кількість учасників до власних проектів та впливати на динаміку соціальних змін у суспільстві.

Для максимізації цінності веб-сайтів організатори повинні інвестувати ресурси в розроблення функцій власних веб-сайтів, щоб краще задовольнити потреби відвідувачів.

Дослідження мереж гіперпосилання допомагає ілюструвати вибір організацій союзників у мережі та демонструє їхні стратегії побудови взаємозв'язків.

Створення віртуальних відносин є дуже цінним для активістів і здатне генерувати форму суспільних благ, які могли б розширити можливості представників певних людей.

Дитячі громадські об'єднання є об'єднаннями громадян віком від 6 до 18 років, метою яких є здійснення діяльності, спрямованої на реалізацію та захист своїх прав і свобод, творчих здібностей, задоволення власних інтересів, які не суперечать законодавству, та їх становлення як повноправних членів суспільства.

Маючи обмежений обсяг статті, наразі ми не зупинилися на інших ресурсах використання віртуального простору для діяльності організацій.

Поза нашою увагою залишилася сучасна світова тенденція до створення не лише реальних, а й віртуальних дитячих громадських та інших типів організацій, які функціонують, яких підтримують та модерують лише в мережі Інтернет.

Віртуальну організацію можна розглядати як платформу, яка координує потоки та процеси інформації й комунікації для залучення учасників до колективних дій.

Зазначену форму функціонування дитячих об'єднань не подано в українському сегменті Інтернету, але вона має перспективи для виникнення, на яких ми зупинимось в наших подальших дослідженнях.

Використані джерела

1. Окушко Т. К. Методика формування соціальної ініціативності підлітків у дитячому громадському об'єднанні. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*: зб. наук. праць. Кіровоград: Імекс-ЛТД. 2013. № 2 (14).
2. Чиренко Н. В. Дитячі об'єднання як соціальний інститут виховання особистості: типологія, проблеми, організація діяльності. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя*.

голя. Психолого-педагогічні науки. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя. 2014. Випуск 4.

3. Формування соціальної ініціативності підлітків у дитячому об'єднанні: монографія / О. Касьянова, Ж. Петрович, О. Пашенко та ін.; наук. ред. Т. К. Окушко. Харків: Друкарня Мадрид, 2015.

4. Berger B. K. Power over, power with, and power to relations: critical reflections on public relations, the dominant coalition, and activism. *Journal of Public Relations Research*. 2005. Vol. 17 (1).

5. Henderson A. Activism in "paradise": identity management in a public relations campaign against genetic engineering. *Journal of Public Relations Research*. 2005. Vol. 17 (2).

6. Park H. W., Thelwall M. Hyperlink analyses of the World Wide Web: a review. *Journal of Computer Mediated Communication*. 2003. Vol. 8. Issue 4.

7. Shumate M., Lipp J. Connective collective action online: an examination of the hyperlink network structure of an NGO issue network. *Journal of Computer Mediated Communication*. 2008. Vol. 14. Issue 1.

8. Taylor M. Public relations in the enactment of civil society. *The SAGE Handbook of Public Relations* | Heath R. L. (ed.). Los Angeles: SAGE Publications, Inc., 2010.

9. Wasserman S. & Faust K. Social network analysis: Methods and applications. New York: Cambridge University Press, 1994.

10. Yang, Aimei. Building global strategic alliances in the virtual space: a structural analysis of international nonprofit and nongovernmental organizations' transnational relationship networks. *Journal of Public Affairs*. 2013. Vol. 13. Issue 3.